

Liberecký kraj má novou přírodní památku pro netopýry ve Skalici u České Lípy

29. 10. 2012 15:02

Nařízením Libereckého kraje ze dne 4. září 2012 došlo ke zřízení Přírodní památky Skalice u České Lípy. Předmětem ochrany je zimoviště netopýra velkého (*Myotis myotis*).

Lokalita je zároveň evropsky významnou lokalitou (součást soustavy Natura 2000) pro druhovou ochranu netopýr velkého.

„V zimním období bylo na lokalitě prokázáno jedenáct druhů netopýrů – vrápenec malý, netopýr velký, netopýr vodní, netopýr vousatý/Brandtův, netopýr řasnatý, netopýr ušatý, netopýr velkouchý, netopýr severní, netopýr večerní, netopýr černý a netopýr hvízdavý,“ vypočítal Kristián Habrda z oboru životního prostředí a zemědělství, oddělení zemědělství a ochrany přírody, s tím, že

lokalita slouží pro netopýry také jako významné sociální místo.

Chráněným územím je opuštěný pískovcový lom, situovaný na severním úpatí Skalického vrchu 484 m n. m. v k.ú. Skalice u České Lípy. Počátek těžby je zde datován na přelomu 18. a 19.

století. Těžba kvalitního tvrdého křemence pro sklářské účely zde byla ukončena v roce 1880. Lom byl založen jako povrchový, později se těžba změnila na podzemní. Zpočátku byly raženy

souběžné chodby z původního povrchového lomu, které mají výšku až 8 metrů. Nad a pod touto vrstvou sklářského křemence se nalézají měkčí pískovcové vrstvy, ze kterých na některých

místech dochází k opadávání stropu. Později byly tyto chodby propojovány kolmými chodbami. Tímto způsobem vznikla současná komplikovaná soustava chodeb – jedná se o 15 propojených

sálů, o celkové šířce cca 110 metrů a hloubce cca 40 metrů.

„Soustava chodeb byla v minulosti zpřístupněna z povrchového lomu řadou vstupů, které však byly v důsledku odlamování měkčích horních vrstev stěny lomu postupně zavaleny. V současnosti je funkční pouze krajní vstup v severovýchodní části,“ popsal Kristián Habrda a připomněl, že

podzemní prostory jsou velice atraktivní, proto byly v minulosti využity i filmaři, například se zde točila pohádka Peklo s princeznou.

V důsledku odlomení dalších částí stropu a rizika dalších závalů hrozí zánik tohoto zajímavého důlního díla. Liberecký kraj proto v současné době provádí prostřednictvím společnosti

STRIX Chomutov a.s. základní sanaci důlního díla v nákladu cca 200 tis. Kč. Dojde k odstranění závalu z jeskyně, instalaci záchytného vysokopevnostního plotu, obnovení druhého vstupu

do podzemí a zajištění skalní stěny tak, aby byla odvrácena bezprostřední rizika závalu. V následujícím období bude ještě třeba odtěžit převis nad vchodem do podzemí.

„Zpřístupnění podzemí je samozřejmě pro Obec Skalice zajímavá otázka. Naráží ale na dva problémy. Ten první je zásadní, dokonce natolik, že ke zpřístupnění pro veřejnost zřejmě nikdy nedojde. Prostor je totiž veden jako nebezpečný. Pokud by se uvažovalo o oficiálním zpřístupnění pro veřejnost, pak by se musela zajistit „Pravidla hry“, která v tomto případě schvaluje a hlídá Báňská záchranná služba, a jsou dost tvrdá. Podle mého soukromého odhadu by se jednalo o investici řádově v milionech až desítkách milionů korun,“ míní Habrda.

Obec Skalice, jako majitel podzemí, zabezpečení pískovcového lomu pravděpodobně nedokáže zaplatit. Navíc by se musely sehnat další peníze na provoz tohoto prostoru. Například musel by vzniknout post závodčího, kterého je nutno zaplatit atp.

„Z hlediska ochrany přírody je tento zakonzervovaný stav výhodný, neboť přílišný pohyb není z pohledu zájmů ochrany netopýrů a celého důlního díla příliš vítaný,“ vysvětlil Kristián Habrda.

Podle něj od konce října do konce března by do lomu stejně nikdo nesměl vstoupit, neboť zde zimují zmínění netopýři.

„Vyrušení z hibernace by pro ně znamenalo prakticky rozsudek smrti. Navíc případné investované peníze do zabezpečení důlního díla by se díky tomuto časovému omezení provozu určitě nevrátily,“ zdůraznil.